

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207917
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8319207917.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou, v spore žalobcu I. G., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XXXX/XX, J., zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Baranom, Nám. SNP 538/16, Stropkov, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenému Advokátskou kanceláriou GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 994,18 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 400 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 12.9.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy s tým, že o výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 30.10.2019 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal, aby žalovaný bol zaviazaný uhradiť mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 994,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 12.9.2019 do zaplatenia a nahradil mu trovy konania.

2. Podanú žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX si uplatnil voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V konaní bol v postavení spotrebiteľa úspešný a rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX z 12.6.2018 mu bola priznaná suma 994,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 4.7.2017 do zaplatenia. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/83/2018 zo 17.1.2019.

3. Žalobca v odôvodnení podanej žaloby uviedol, že suma 994,18 eur priznaná v konaní Okresného súdu Humenné sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX predstavovala priznanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný získal tým, že žalobca mu na základe uzatvorenej úverovej zmluvy vyplatil viac než mal. Z rozsudku Okresného súdu Humenné totiž vyplýva, že súd posúdil úverovú zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu ako bezúročnú a bezpoplatkovú, lebo neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. údaj o termíne konečnej splatnosti úveru a tiež hodnota RPMN uvedená v zmluve nezodpovedá požiadavkám § 9 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z. z. Zároveň súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že zmluva o úvere v časti dojednanej výške ročnej percentuálnej úrokovej sadzby je neplatná a to pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi, nakoľko v zmluve je úroková sadzba vysoká.

4. Žalobca poukázal na ustanovenie § 3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi zodpovedá. Teda uviedol, že ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Keďže toto zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu a plniť aj funkciu relutárnu, zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 994,18 eur čo predstavuje sumu, o ktorú sa žalovaný bezdôvodne obohatil. Tiež uviedol, že ešte pred podaním žaloby sa pokúsil vec vyriešiť mimosúdne a výzvou z 27.8.2019 vyzval žalovaného na úhradu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak žalovaný nereagoval.

5. Žalovaný sa vyjadril tak, že s podanou žalobou nesúhlasí, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za nedôvodný a neprimeraný. Poukázal na ustanovenie § 3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z. z. a na to, že základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojim konaním poušil súčasne kumulatívne ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojim konaním porušil. Predpokladom uplatnia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Uviedol, že rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených Zákonom o ochrane spotrebiteľa. Predmetom daného konania nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že súd vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Neuvedenie všetkých zákonných náležitostí v úverovej zmluve však voči žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavovalo žiadne porušenie jeho práv, ba dokonca predstavovalo pre neho výhodu v zmysle, že pokiaľ mal vrátiť požičanú istinu s úrokmi a s poplatkami v zmysle úverovej zmluvy na základe rozhodnutia v konaní XXCsp/XXX/XXXX to bola len istina. Poukázal na veľmi rôznorodú a nejednoznačnú judikatúru jednotlivých súdov pri posudzovaní náležitostí úverových zmlúv. Žalovaný pri koncipovaní úverovej zmluvy postupoval v dobrej viere, že plní literu zákona korektne a komplexne. Preto zastáva názor, že je nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, pri ktorom sa ani výklad súdov nedokáže zjednotiť. Aplikovať v danej situácii ešte aj inštitút primeraného finančného zadosťučinenia určite nie je zákonným ani správnym postupom, ktorý smeruje výlučne k jeho zneužívaniu spotrebiteľmi.

Žalovaný zastáva názor, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, že žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok, o ktorý svoj nárok opiera nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 994,18 eur. Teda žalobcovi nielen že nevznikla žiadna, ani potenciálna ujma, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Poukázal na to, že ak by ho súd zaviazal žalobcovi uhradiť 994,18 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi ako spotrebiteľovi viac, ako mu ten vrátil. Nastal by tak vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodnutím podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by dodávateľ ešte musel platiť za poskytnutie úveru. Keďže inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu, žalovaný považuje za dodržané tieto funkcie už samotným rozsudkom sp. zn. 10csp/118/2017, keďže už bol sankcionovaný a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a bez poplatkov.

Teda žalovaný žiadal, aby súd podanú žalobu zamietol ako nedôvodnú, lebo žalobca nepreukázal úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinností vznikla určitá ujma, a ani že táto ujma mu vznikla vo výške 994,18 eur. Naopak tým, že úver je považovaný za bezpoplatkový a bezúročný, predstavuje preto preňho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným je samotný veriteľ. Namietal tiež priznanie úroku z omeškania, pretože žalobcovi už vyplatil sumu priznanú rozsudkom sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX spolu s úrokom z omeškania. Považuje preto v prípade inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia priznanie úroku z omeškania za nezákonné a nepodložené.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámil sa s vyjadreniami strán sporu, oboznámil sa s rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX, s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co83/2018, s výzvou žalobcu na plnenie adresovanou žalovanému a zistil nasledovný skutkový stav.

7. Oboznámením sa s obsahom rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX z 12.6.2018 mal súd za preukázané, že žalovaný bol povinný uhradiť žalobcovi sumu 884,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 994,18 eur od 4.7.2017 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Priznal mu aj náhradu trov konania v celom rozsahu.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 994,18 eur vrátane úroku z omeškania ako bezdôvodného obohatenia na základe toho, že dňa 31.3.2012 uzatvoril so žalovaným spotrebiteľskú zmluvu, ktorá má byť považovaná za bezúročnú a bezpoplatkovú, pretože neobsahuje všetky náležitosti podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Konštatoval, že v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) Zák. č. 129/2010 Z. z. zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru. Tiež mal za preukázané, že absentuje aj ďalší údaj požalovaný zákonom v § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Považoval dojednanie o výške ročnej úrokovej sadzby za neplatnú a to pre rozpor s dobrými mravmi, pretože je veľmi vysoká. Taktiež hodnota RPMN uvedená v zmluve v rozmedzí od 33,7% do 35,4% nezodpovedá v neprospech spotrebiteľa zákonným náležitostiam uvedeným v § 9 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z. z. Súd teda považoval zmluvu uzavretú medzi stranami za bezúročnú a bez poplatkov, pričom žalobca čerpal u žalovaného sumu 950 eur a uhradil mu 1 944,18 eur. Teda preplatok úver o 994,18 eur, čím došlo u žalovaného v takejto výške k bezdôvodnému obohateniu.

Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/83/2018 zo 17.1.2019 a nadobudol právoplatnosť 24.2.2019.

8. Výzvou z 23.8.2019 vyzval žalobca žalovaného na vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 994,18 eur, na základe rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX v spojení s rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 11Co/83/2018 v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzva bola doručená 27.8.2019.

9. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že so žalovaným mal uzatvorenú úverovú zmluvu, ktorú riadne splácal, kým bol zamestnaný. Potom o zamestnanie prišiel a následne mal aj pracovný úraz, preto nemal dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. Žalovaný ho neustále kontaktoval telefonátmi, ktoré bol aj päť až osem krát denne a on bol z toho v strese, nemohol sa sústrediť na nič iné, lebo bol obťažovaný telefonátmi žalovaného. Žalovaný pýtal stále viac a viac peňazí a chcel ďalšie a ďalšie splátky. Uviedol, že si neuvedomoval koľko peňazí žalovanému už uhradil, až keď bol doma pre úraz, tak spočítal jednotlivé splátky a zistil, že úver už preplatil. Preto kontaktoval právnikov a podal voči žalovanému žalobu.

Uviedol, že mu vznikla ujma, lebo bol žalovaným neustále kontaktovaný telefonátmi, ktorými bol vydieraný, aby platil viac a viac peňazí. Telefonáty boli niekoľkokrát denne z rôznych telefónnych čísel a obsah bol stále ten istý, že chcú od neho peniaze. Najhoršia situácia bola preňho v čase, keď bol práceneschopný, mal problémy so zdravotným stavom a žalovaný zo neustále vyzýva, aby im platil čoraz viac. Vznikla mu aj finančná ujma, pretože bol nútený zabezpečiť si právne zastúpenie, s tým boli spojené náklady na telefonáty a na cestovanie k terajšiemu právnenému zástupcovi do Stropkova. Za najväčšiu ujmu však považuje to, že bol v neustálom strese kvôli telefonátom žalovaného, ktorý od neho pýtal ďalšie a ďalšie peniaze, hoci vedel, že úver už preplatil.

10. K vyjadreniu žalovaného k žalobe právny zástupca žalobcu uviedol, že pokiaľ ide o úspešné uplatnenie práva, tak poukazuje na rozsudok okresného súdu sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX a rozsudok Najvyššieho súdu SR 6Cdo 389/2015 zo 14.9.2016 podľa ktorého pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinností treba rozumieť aj úspešné uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Neuvedenie obligatórnych náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je porušením ustanovení Zák. č. 129/2010 Z. z., ktoré boli do zákona prijaté z dôvodu informovanosti a ochrany spotrebiteľa. Poukázal

na rozsudok KS v Prešove sp. zn. 5Co/50/2017 ktorý konštatoval, že porušením práva a povinností je aj to, že v zmluvnom vzťahu žalovaný ako dodávateľ neuviedol všetky zákonom predpísané náležitosti na uzavretie úverovej zmluvy. Poukázal na skutočnosť, že Zákon č. 250/2007 Z. z. nikdy neustanovoval ako podmienku vzniku nárok na primerané finančné zadostučinenie to, aby spotrebiteľovi vznikla nejaká ujma. Do účinnosti Zák. č. 132/2013 Z. z. t. j. do 10.6.2013 sa vyžadovala iba hrozba ujmy, pričom od účinnosti tohto zákona sa už nevyžaduje pre vznik nároku na primerané finančné zadostučinenie ani len hrozba ujmy. Napriek tomu konštatoval, že žalobcovi nielen že hrozila, ale aj reálne vznikla ujma. Preplatil žalovanému úver vo výške, ktorú potom musel žalovať ako bezdôvodné obohatenie. Vznikla mu aj ujma v nemajetkovej sfére, pretože žalovaný naňho vyvíjal neustály nátlak za účelom úhrady finančných prostriedkov, na ktoré nemal nárok. Obťažovanie žalovaného spôsobovalo žalobcovi značný stres, ktorý sa negatívne prejavoval doma či v práci. Vo svojom voľnom čase musel venovať úsilie na vyhľadanie odborne spôsobilej osoby, ktorá by mu bola ochotná pomôcť s riešením problému.

11. Žalovaný k tomuto vyjadrenie uviedol, že mu nie je zrejmé k akému porušeniu práv spotrebiteľa dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Následkom je, že pre spotrebiteľa to predstavuje výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným je samotný veriteľ. Podľa jeho názoru z rozsudku sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností sa žalovaný dopustil, keďže petit žaloby znel na sumu 994,18 eur. Poukazoval na rozhodnutia iných okresných súdov, ktoré vo veci primeraného finančného zadostučinenia rozhodli odlišne. Navrhol, aby súd pri rozhodovaní zohľadnil aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku, lebo žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal v čom pocítoval porušenie svojich práv tak, že vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia v hodnote 994,18 eur. Účelom priznania zadostučinenia nemá byť nástrojom obohatenia sa pre spotrebiteľa. Preto žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že podaná žaloba je dôvodná, ale len čo do základu, nie čo do výšky uplatneného nároku. Medzi stranami bola spornou skutočnosťou, či žalobca má nárok na vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia, lebo žalovaný jeho nárok neuznal ani čo do základu, ani čo do výšky. Tvrdil, že žalobca nepreukázal, že žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Poukázal na to, že rozsudok OS Humenné v konaní sp. zn. XXCsp/XX/XXXX v spojení s rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 11Co/83/2018, o ktorý žalobca opiera svoj nárok, nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 994,18 eur. Žalobca svoj nárok opieral o ustanovenie § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z. z. a tvrdil, že ako spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie práva má nárok na primerané finančné zadostučinenie.

13. Podľa ustanovenia §1 ods. 1 Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa §3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §2 ods. 1 písm. a) 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa citovaného ustanovenia §3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie ujmy a útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný.

Poskytnutie zadosťučinenia však nie sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde a toto je spôsobilé privediť spotrebiteľovi ujmu.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenal, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016).

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje aj na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a

spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

15. V danej veci žalobca nepochybne preukázal, že v konaní vedenom pred OS Humenné sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX viedol proti žalovanému konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 994,18 eur a v tomto konaní bol úspešný. Z bodu 1 odôvodnenia citovaného rozsudku vyplýva, že medzi stranami sporu bola uzavretá úverová zmluva dňa 31.3.2012 a teda žalobca toto konanie viedol ako spotrebiteľ proti dodávateľovi. Citovaný rozsudok bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 11Co/83/2018 zo 17.1.2019. Bezdôvodné obohatenie bolo žalobcovi priznané z dôvodu, že uzatvorená úverová zmluva neobsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti tak, ako to vyplýva z ustanovení Zák. č. 129/2010 Z. z. Žalobca teda relevantným spôsobom preukázal porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom zo strany žalovaného a zároveň preukázal, že ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie tohto práva ako spotrebiteľ. Tu súd poukazuje aj na horecitované uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 389/2015 zo 14.9.2016, ktorý rozhodol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti je treba rozumieť aj uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Teda nárok žalobca súd považoval za opodstatnený čo do základu, avšak nie v takej výške, ako si ho žalobca uplatnil podanou žalobou. Žalobca žiadal, aby mu primerané finančné zadosťučinenie bolo priznané vo výške 994,18 eur z dôvodu, že v takej výške došlo u žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, ktoré musel žalobcovi vydať. Podľa názoru súdu však nemožno vychádzať pri uplatnení nároku na primerané finančné zadosťučinenie z výšky bezdôvodného obohatenia priznaného v inom konaní.

16. Výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, preto ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je na úvahe súdu a súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia sa zohľadňujú rôzne kritériá a to intenzita, časové trvanie závadového konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. V dôsledku konania žalovaného žalobca musel chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní.

17. Na základe vykonaného dokazovania a najmä výsluchu samotného žalobcu sa súdu javilo primerané priznať mu finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur, namiesto uplatnenej sumy 994,18 eur. Tak ako bolo konštatované už vyššie, súd má za to, že pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia nemôže byť určujúcou výška priznaného bezdôvodného obohatenia, lebo primerané finančné zadosťučinenie má vlastné kritériá pre jeho priznanie. Na základe horeuvedených kritérií súd zohľadnil skutočnosť, že žalobca utrpel ujmu jednak v materiálnej sfére a jednak vo sfére osobného, pracovného a rodinného života. Bol nútený vyhľadať právnu pomoc, s čím mal spojené ekonomické výdavky a bol neustále obťažovaný telefonátmi žalovaného. Vo svojej výpovedi pred súdom popísal, že žalovaný ho opakovane niekoľkokrát denne z rôznych telefónnych čísel kontaktoval za účelom vymáhať ďalšie a ďalšie splátky. Konanie žalovaného je o to zarážajúcejšie, že žalobca úver, ktorý mal byť považovaný za bezúročný a bezpoplatkový, nielen že už splatil ale preplatil ho o sumu 994,18 eur. To nebránilo žalovanému, aby vymáhal ďalšie splátky a to spôsobom, ktorý bol pre žalobcu veľmi stresujúci. Žaloba poukázala aj na to, že v určitom štádiu kontaktov žalovaného bol po pracovnom úraze, mal zlý zdravotný stav a navyše ho žalovaný neustále stresoval svojimi telefonátmi. Žalovaný s kontaktovaním žalobcu prestal až vtedy, keď žalobca vyhľadal právnu pomoc a podal žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia. Je opodstatnené sa domnievať, že bez takto podanej žaloby by žalovaný vo svojom úsilí vymáhať ďalšie splátky naďalej pokračoval, hoci úverová zmluva neobsahovala všetky podstatné náležitosti a preto mal mať vedomosť o tom, že poskytnutý úver sa má považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Za takýto zásah do práv žalobcu mu súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

18. Keďže inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa plní aj odradzujúcu funkciu, súd s poukazom na túto funkciu považoval výšku zadosťučinenia 400 eur za primeranú.

Podľa názoru súdu výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a

odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov, pričom vo vzťahu k žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa. Tu súd poukazuje aj na rozsudok KS v Prešove sp. zn. 9Co/61/2018 z 21.2.2018, v ktorom krajský súd konštatoval: „treba mať pritom na zreteli, že primerané finančné zadostučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné vychádzať z aspektov materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov napríklad náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, nakoľko dôsledkom zaplataenia zadostučinenia je úbytok v majetkových aktivitách osoby, ktorá právo porušila. Sankčná stránka má u finančného zadostučinenia len vedľajší dôsledok, nakoľko pre účely represie slúžia iné odvetvia práva, civilné nároku majú kompenzačný, nie sankčný charakter. Keďže pri stanovení rozsahu zadostučinenia je rozhodujúcou primeranosť, zadostučinenie má zodpovedať povahe ujmy, primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk, kritériá subjektívnej a sankčnej povahy nie sú z hľadiska primeranosti výšky určujúce“.

Teda súd zohľadňujúc všetky horeuvedené kritériá priznal žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 400 eur. V prevyšujúcej časti tak žalobu zamietol.

19. Súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania z priznanej sumy a to vo výške 5% ročne od 12.9.2019 do zaplataenia. Žalobca predložil súdu písomnú výzvu z 23.8.2019, ktorou vyzval žalovaného na vyplataenie finančného zadostučinenia a predložil aj doklad o tom, že žalovaný túto výzvu prevzal 26.8.2019. Žalobca vo výzve žiadal, aby žalovaný vyplatil bezdôvodné obohatenie v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Keďže tak žalovaný neurobil, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd sa nestotožňuje sa názorom žalovaného, že žalobca nemá nárok na úroky z omeškania pri uplatnenom nároku, lebo žalovaný už bol v rozsudku, ktorým bol zaviazaný vyplatiť mu bezdôvodné obohatenie zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania z tohto bezdôvodného obohataenia. Súd konštatuje, že ide o dva samostatné nároky, ktoré boli uplatnené v samostatných súdnych konaniach a na vyplataenie primeraného finančného zadostučinenia bol žalovaný vyzvaný osobitnou písomnou výzvou. Nemožno teda stotožniť úrok z omeškania z priznaného bezdôvodného obohataenia, s úrokom z omeškania z priznaného primeraného finančného zadostučinenia.

Podľa § 517 ods. 1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je ustanovenie § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., pričom výška úroku z omeškania je 5% z priznanej sumy ročne od 12.9.2019, teda od prvého dňa nasledujúceho po márnom uplynutí 15-dňovej lehoty určenej vo výzve žalobcu.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V prejednávanej veci výška plnenia závisela od úvahy súdu. Úspech sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobca bol plne procesne úspešný čo do základu. Výška závisela od úvahy súdu, ktorú nemohla predvídať. Žalobca bol plne procesne úspešný, lebo mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu, preto má právo na plnú náhradu trov konania iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej).

Podľa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých

je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, 24Co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019).

O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ustanovením §262 ods. 2 C.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.